

OKTOBER 1957 HÄFTE 8

Social- medicinsk tidskrift

TRETTIOFJÄRDE ÅRGÅNGEN

Rationell rådgivning?

Abortutredningen, som avgav sitt betänkande i september 1953, föreslog en decentralisering av abortrådgivningen till lokala prövningsnämnder. Detta förslag rönt i allmänhet god anslutning från remissinstansernas sida även om en allvarlig kritik riktades mot nämndernas sammansättning, ordförandeskapet i nämnden m. m. Särskilt hårda anmärkningar riktades mot förslaget att lekmanrepresentanten i nämnden skulle vara dess ordförande. De medicinska remissinstanserna förutsatte att abortbyråerna skulle vara bundna till centralasareten. Redan abortutredningen såg fram emot en sammanslagning av de planerade abortbyråerna med en familjerådgivning i vidare mening. Familjerådgivningskommittén, som tillsattes 1955, har haft att följa statsrådsdirektiven om att ett sammanförande av abort- och familjerådgivningen borde ske.

Rådgivningskommittén har använt tiden väl och nu kunnat framlägga ett betänkande av stort intresse. Ett kort referat av betänkandet lämnas på annan plats. Ytterligare några reflektioner — dock på intet sätt uttömmande — kan i anslutning till läsningen vara på sin plats. Särskilt må då framhållas att kommittén i vissa hänseenden väl tillgodogjort sig de yttranden och anmärkningar, som framkom genom remissbehandlingen av abortutredningen. Härigenom har flera skönhetsfläckar eller direkt oantagbara förslag eliminerats i det nya sammanhanget. Man kan vara överens med kommittén

rörande motivet för rådgivningsbehovet. "Livet i vårt moderna samhälle är trots ökat välstånd och åtminstone relativ ekonomisk trygghet ändå på många sätt mera svårbemästrat än förr." Visserligen finns mycket att säga om orsakerna till den stegrade myckenhet samlevnadsproblem som uppstått — nyckelbeteckningen för allsköns svårigheter. Den fatala inkongruensen mellan "standard" och "lykan" kan ändå av alla konstateras även om orsakssammanhangen ibland tolkas olika. Utredningen föreslår nu att familjerådgivningsbyråer skall inrättas inom varje landstingsområde och större stad. Bland de samhällsplågor som rådgivningen särskilt skall ägna sig åt nämnes skilsmässor, aborter, alkoholism, kriminalitet, självmord, anpassningssvårigheter hos barn och ungdom samt samlevnadssvårigheter över huvud taget men främst i familjen. Det påpekas att byråernas verksamhet innebär en ny giv med en aktivitet som ej helt kan hänföras till de medicinska angelägenheterna men inte heller till de rent sociala. För att poängtera detta skall verksamheten förläggas i såväl från sjukvård som socialvård skilda lokaler och administreras av en särskild styrelse under landstingens förvaltningsutskott. Till arbetsteamet i verksamheten skall höra familjerådgivare utbildade vid socialinstituten, kuratorer, gynekologer och psykiatriker. Man noterar med tillfredsställelse att kommittén kräver en adekvat utbildning för rådgivningspersonalen. Den som

skall förestå byrån bör vara kvinna med hän-
syn till att abortrådgivningsverksamheten skall
organiseras inom ramen för det hela. Det är
knappast något tvivel om att inte abortutred-
ningar, sexualrådgivning och även skilsmäso-
frågor kommer att medföra institutioner som
primärt och huvudsakligen arbetar med kvinn-
ligt klientel. Själva utredningen är förvisso
skriven av kvinnor för kvinnor. Redogörelsen
för verksamheten inom familjerådgivning i
andra länder och i Sverige innehåller inga
uppgifter om köns- eller åldersfördelningen
bland de besökande. Detta är en svaghet om
ej en medveten uraktlåtenhet. Kommittén beto-
nar att objektet för rådgivningsverksamheten
skall vara äktenskapen och icke de enskilda
personerna. Med kännedom om hur det går till
i dessa sammanhang kan man dock räkna med
att byråerna mest kommer att besökas av kvin-
nor med bekymmer och anklagelser ifråga om
man, barn och grannar. Det är föga troligt att

männen annat än som ganska obotfärdiga syn-
dare, alkoholister, äktenskapssvikare m. m. an-
tingen kommer att undvika byråerna eller en-
dast med svårighet bringas att infinna sig. Över
huvud taget kommer manliga kontrahenter med
samlevnadsproblem knappast spontant att söka
kvinnliga familjerådgivare eller speciella loka-
ler där t. ex. abortutredningar förehaves. I stäl-
let väljer man en advokat, läkare eller annan
person med gott omdöme och sakkännedom
som man har förtroende till. Den föreslagna
organisationen dubblar i realiteten ett rätt
stort antal andra. Var hör alkoholisten hemma?
Inte hos de "nykterhetsvårdande organen", län-
karna, alkoholdispensärerna? Kanske abort-
och sexualrådgivningsfallen föredrar att gå di-
rekt till läkarna på lasaretten. Barnavårds-
nämnderna har sina klara uppgifter ifråga om
barns och ungdoms anpassningssvårigheter etc.

Välfärdsapparaten har stort behov av förenk-
ling, inte att ytterligare kompliceras!

CEA RÖNTGEN MATERIAL

RÖNTGENFILM

WICOR X, universalfilm med högsta känslighet och lämpligaste kontrast för allt arbete med förstärkningsskärmar.

SINGUL X, röntgenfilm med speciellt hög röntgenkänslighet. Användes utan förstärkningsskärmar för finstrukturbilder. Levereras i kuvertförpackning.

RÖNTGENPAPPER

för orienteringsbilder.

FÖRSTÄRKNINGS- SKÄRMAR

i två utföranden med tvättbart plastskikt:
Universal Standard, normaltecknande.
Universal Rapid, högförstärkande.

C E A N O L

vätmedel efter sköljningen ger jämn och snabb torkning av filmen utan vilseledande torkfläckar.

Teknisk service:

CEAVERKEN är Sveriges enda specialfabrik för tillverkning av ljuskänsligt röntgenmaterial. Edra speciella problem tas om hand av med den komplicerade tillverkningsprocessen förtrogen personal, varjämte specialister står till förfogande för fotografisk rådgivning.

AB CEAVERKEN, STRÄNGNÄS

Skandinaviens enda specialfabrik för röntgenfilm.

Telefon 18 61.